

**הקָרן למוֹרשת הַכּוֹתֵל הַמַּעֲרָבִי**

**דוֹחוֹת כִּסְפִיִּים  
לְיוֹם 31 בְּדִצְמֵבֵר 2022**

## הקרו למורשת הכותל המערבי

דוחות כספיים  
ליום 31 בדצמבר 2022

### תוכן עניינים

<u>עמוד</u>	
1	דוח רואי החשבון המבקרים
2-4	הצהרות על פי התוספת (תקנה 2)
5	דוחות על המצב הכספי
6	דוחות על הפעילויות
7	דוחות על השינויים בנכסים נטו
8	דוחות על תזרימי המזומנים
9-25	ביאורים לדוחות הכספיים
26	נספח לדוחות הכספיים

## דוח רואי החשבון המבקרים לחברי העמותה של הקרן למורשת הכותל המערבי

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של עמותת הקרן למורשת הכותל המערבי (ע"ר) (להלן - "העמותה") לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2021, את הדוחות על הפעילויות, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות חברי הוועד וההנהלה של העמותה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי חברי הוועד וההנהלה של העמותה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של העמותה לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2021 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים, לשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות סעיף 33ב. לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

בכבוד רב,  
בדיטמן אלמגור זהר ושות'  
רואי חשבון

A Firm in the Deloitte Global Network

ירושלים, 3 באפריל 2023

### תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | [info@deloitte.co.il](mailto:info@deloitte.co.il)

**משרד נצרת**  
מרג'י אבן עאמר 9  
נצרת, 16100  
  
טלפון: 073-3994455  
פקס: 073-3994455  
[info-nazareth@deloitte.co.il](mailto:info-nazareth@deloitte.co.il)

**משרד אילת**  
המרכז העירוני  
ת.ד. 583  
אילת, 8810402  
  
טלפון: 08-6375676  
פקס: 08-6371628  
[info-ailat@deloitte.co.il](mailto:info-ailat@deloitte.co.il)

**משרד חיפה**  
מעלה השחרור 5  
ת.ד. 5648  
חיפה, 3105502  
  
טלפון: 04-8607333  
פקס: 04-8672528  
[info-haifa@deloitte.co.il](mailto:info-haifa@deloitte.co.il)

**משרד ירושלים**  
קרית המדע 3  
מגדל הר חוצבים  
ירושלים, 914510  
ת.ח. 45396  
  
טלפון: 02-5018888  
פקס: 02-5374173  
[info-jer@deloitte.co.il](mailto:info-jer@deloitte.co.il)


תוספת  
(תקנה 2)  
דוח נוסף

על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005

אני, שירה שרלין, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן – "העמותה") לשנת 2022 (שניהם יחד להלן – "הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראית לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולועד המנהל שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

  
שירה שרלין, רו"ח  
מנהלת כספים

3 באפריל 2023

תוספת  
(תקנה 2)  
דוח נוסף

**על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים  
ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005**

אני, מרדכי אליאב, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן –"העמותה") לשנת 2022 (שניהם יחד להלן –"הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולוועד המנהל שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי;
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

  
מרדכי אליאב  
המנהל הכללי

3 באפריל 2023


תוספת  
(תקנה 2)  
דוח נוסף

על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005

אני, הרב שמואל רבינוביץ, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן – "העמותה") לשנת 2022 (שניהם יחד להלן – "הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולוועד המנהל שלה, בהתבסס על:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

  
הרב שמואל רבינוביץ  
יו"ר הוועד המנהל

3 באפריל 2023

## הקרו למורשת הכותל המערבי

### דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר			
2021	2022		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
3,833	6,078	3 (א)	<b>רכוש שוטף</b>
56	-	3 (ב)	מזומנים ושוי מזומנים
20,079	17,229	4	פקדונות לזמן קצר
23,968	23,307		חייבים ויתרות חובה
<hr/>			
111,401	111,065	5	<b>רכוש קבוע, נטו</b>
<hr/>			
135,369	134,372		
<hr/>			
24,912	24,656	6	<b>התחייבויות שוטפות</b>
3,766	4,612	7	ספקים ונותני שירות אחרים
754	371	8	עובדים ומוסדות בגין שכר
29,432	29,639		זכאים אחרים ויתרות זכות
<hr/>			
167	735	9	<b>התחייבויות לזמן ארוך</b>
<hr/>			
		10	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
		11	התחייבויות תלויות וערביות
6,046	3,414		<b>נכסים נטו</b>
99,724	100,584		נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה
105,770	103,998		נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה
<hr/>			
135,369	134,372		
<hr/>			

 שירה שרלין, רו"ח מנהלת כספים	 עודד פלוס חבר ועד העמותה	 מרדכי אליאב המנהל הכללי	 הרב שמואל רבינוביץ יו"ר הועד המנהל	3 באפריל 2023 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--	--	---	---	--

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

**הקרון למורשת הכותל המערבי**  
**דוחות על הפעילויות**

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
89,204	120,729	12	מחזור הפעילויות
80,294	116,091	13	עלות הפעילויות
8,910	4,638		הכנסות נטו מפעילויות
7,336	8,396	14	הוצאות הנהלה וכלליות
1,574	(3,758)		הכנסות נטו (גירעון) לפני מימון
364	654	15	הוצאות מימון, נטו
1,210	(4,412)		<b>הכנסות נטו (גירעון) לשנה</b>



## הקרו למורשת הכותל המערבי

### דוחות על השינויים בנכסים נטו

סך הכל אלפי ש"ח	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה (**) אלפי ש"ח	נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה		
		שהושקעו בנכסים קבועים אלפי ש"ח	לשימוש לפעילויות אלפי ש"ח	
90,000	85,413	9,555	(4,968)	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2020</b>
14,668	14,668	-	-	תרומות רכוש קבוע והקצבות ותרומות לרכישת רכוש קבוע (*)
(108)	(108)	-	-	שחרור מהתניה לפעילות
1,210	-	-	1,210	הכנסות נטו לשנה
-	85	4,566	(4,651)	רכישת רכוש קבוע
-	(334)	(2,444)	2,778	העברה לכיסוי הוצאות פחת
105,770	99,724	11,677	(5,631)	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2021</b>
521	521	-	-	תרומות רכוש קבוע
2,119	2,119	-	-	הקצבה מיועדת
(4,412)	-	-	(4,412)	גירעון לשנה
-	140	3,593	(3,733)	רכישת רכוש קבוע
-	(1,920)	(2,670)	4,590	העברה לכיסוי הוצאות פחת
103,998	100,584	12,600	(9,186)	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2022</b>

(\*) הקצבות לרכישת רכוש קבוע – כולל הקצבה ממשרדי ממשלה בסך 13,294 אלפי ש"ח ראה ביאור 12 (ג).

(\*\*) ראה ביאור 11

## הקרו למורשת הכותל המערבי

### דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		<u>תזרימי מזומנים- פעילות שוטפת</u>
1,210	(4,412)	הכנסות נטו (גירעון) לשנה
(7,003)	10,334	התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')
(5,793)	5,922	<b>מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת</b>
		<u>תזרימי מזומנים- פעילות השקעה</u>
3,534	56	משיכת (הפקדת) פקדון לזמן קצר, נטו
(17,919)	(3,733)	רכישת רכוש קבוע
(14,385)	(3,677)	<b>מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה</b>
		<u>תזרימי מזומנים- פעילות מימון</u>
13,160	-	קבלת תרומות והקצבות מיעדות לרכוש קבוע
13,160	-	<b>מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון</b>
(7,018)	2,245	<b>עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים</b>
10,851	3,833	<b>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה</b>
3,833	6,078	<b>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף שנה</b>
		 <u>נספח א' - התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת</u>
		<u>הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים</u>
2,778	4,590	פחת
8	-	ירידת (עליית) ערך פקודונות לזמן קצר
(564)	568	עליה (ירידה) בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד, נטו
		<u>שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות</u>
(12,818)	2,850	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
8,162	(256)	ירידה בספקים ונותני שירות אחרים
(4,965)	(383)	עליה (ירידה) בזכאים אחרים
396	846	עליה (ירידה) בעובדים ומוסדות בגין שכר
	2,119	קבלת תרומה עם הגבלה זמנית
(7,003)	10,334	
		 <u>נספח ב' - פעולות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים</u>
1,400	521	תרומות רכוש קבוע

## הקן למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

#### ביאור 1 - כללי

- א. הקן למורשת הכותל המערבי (ע"ר 580137594) (להלן - "הקן" או "העמותה") הוקמה בשנת תשמ"ח - 1988 והוכרה כעמותה ממשלתית על-ידי היועץ המשפטי לממשלה ביום 8 בספטמבר 2004. בין תפקידיה, כמוגדר בתקנונה, ביצוע עבודות פיתוח, שימור ואחזקה של הכותל המערבי בירושלים, הקמה ופיתוח של דרכי גישה לכותל, עריכת סיורים ועידוד ביקורים בכותל, והקמת מרכזי מידע, מרכזי מבקרים ומרכזים חינוכיים. בהחלטת ממשלה מספר 2925 מיום 19 בדצמבר 2004, העבירה הממשלה לידי הקן את האחריות לתחזוקת רחבת הכותל המערבי.
- ב. העמותה נרשמה כעמותה לפי חוק העמותות התש"ם - 1980 בחודש אוקטובר 1988. מספרה הרשום ברשם העמותות הוא 58-013759-4.
- ג. העמותה הינה עמותה ממשלתית הכפופה לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה - 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות. הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לחוזרי והנחיות רשות החברות הממשלתיות.
- ד. העמותה נרשמה כ"מוסד ללא כוונת רווח" לצורכי מס ערך מוסף.
- ה. העמותה קיבלה הכרה רשמית כ"מוסד ציבורי" לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה. אישור זה הינו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומתחדש מידי 3 שנים על בסיס כללים וקריטריונים הקבועים בחוק.
- ו. ביום 10 בפברואר 2022 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל המיוצגת על ידי משרד ראש הממשלה (להלן - "המשרד") לבין הקן לתקופה שמיום 1 בינואר 2022 ועד ליום 31 בדצמבר 2022. על פי ההסכם, יעביר המשרד לקן סך של עד 20,175 אלפי ש"ח בגין התקציב השוטף לשנת 2022, בכפוף לחוק התקציב. במהלך שנת 2022 עודכן תקציבה השוטף של הקן - כמפורט בביאור 12.
- ביום 6 בדצמבר 2020 התקבלה החלטת ממשלה מספר 617 בעניין הרחבה והארכה של תוכנית החומש לשדרוג תשתיות ולעידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי ותיקון החלטת ממשלה, לפיה בשל סיומה של תכנית החומש לשנים 2016-2020, ובהיעדר תקציב מדינה, ואי היכולת לאישור תקציב חמש שנותי, במקביל לחשיבות הגדולה בהמשך עבודות הפיתוח המתבצעות בכותל המערבי, הוחלט להגדיל את התקציב לשנת 2020 בסכום של 3.5 מיליוני ש"ח, וכן להאריך את תכנית החומש לתקופה של שנה אחת נוספת (שנת 2021) לשם המשך ביצוע פעולות בינוי ופיתוח של רחבת הכותל ומנהרות הכותל, כמפורט בהחלטת הממשלה, וזאת על מנת שלא לפגוע בקידום הפיתוח של הכותל המערבי. בהתאם להחלטת הממשלה, ההיקף התקציבי לתכנית החומש לשנת 2021 הינו 22.25 מיליוני ש"ח.
- בהמשך להחלטת הממשלה כאמור, ביום 17 בפברואר 2021, נחתם בין הקן ובין ממשלת ישראל, המיוצגת על ידי משרד ראש הממשלה, הסכם שעניינו הארכת הסכם המסגרת שנחתם ביום 15 בפברואר 2016 לשנת 2021 (להלן - "הסכם ההארכה"). על פי הסכם ההארכה, הקן תהא אחראית על ביצוע הפעולות בהתאם לתוכנית העבודה. תקופת הסכם ההארכה מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 בדצמבר 2021.
- תקציב הסכם ההארכה עמד על כ- 15.272 מיליוני ש"ח ובמהלך שנת 2021 הוגדל ההיקף התקציבי לתקופת ההארכה לסך 22 מיליוני ש"ח.
- ביום 16 בינואר 2022, התקבלה החלטת הממשלה מספר 994 על פיה, בהמשך להחלטות הממשלה מספר 35 מיום 26 במאי 2015, מספר 2680 מיום 28 במאי 2017, מספר 4675 מיום 26 באוגוסט 2019, מספר 617 מיום 6 בדצמבר 2020 ומספר 918 מיום 31 בדצמבר 2015, ולאור סיומה של תכנית החומש לשדרוג תשתיות ועידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי לשנים 2016-2020 והארכה שנעשתה לתכנית לשנת 2021 (להלן - תכנית החומש), להמשיך את תכנית החומש לשדרוג תשתיות ועידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי לתקופה של חמש שנים נוספות (2022-2026) (להלן: תכנית החומש החדשה) לשם ביצוע פעולות בינוי ופיתוח של רחבת הכותל ומנהרות הכותל, ובכלל זה חשיפה ושימור של ממצאים ארכיאולוגיים, שדרוג תשתיות ושירותים תחבורתיים וכן הרחבת פעילות חינוכית לתלמידים, לעולים ולחיילים וכן נושאים נוספים כפי שיוחלט. המסגרת התקציבית הכוללת של תכנית החומש החדשה היא 109.75 מיליוני ש"ח, בחלוקה שווה בין השנים 2022-2026.
- בהחלטת ממשלה 1918 מיום 21 בנובמבר 2022 אושרו העקרונות להסכם המסגרת בין מדינת ישראל לבין הקן למורשת הכותל המערבי לטובת יישום החלטת ממשלה 994.
- סכומי ההכנסות על פי החלטות הממשלה כאמור, מפורטים בביאור 12.

## הקרן למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

#### ביאור 1 - כללי (המשך)

ז. בשנת 2005 נחתם הסכם בין החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ (להלן - "החברה לשיקום ולפיתוח") ובין הקרן על פיו החכירה החברה לשיקום ולפיתוח לקרן בחכירת משנה חלק מרחבת הכותל המערבי ללא תמורה לשם הקמת מבנה ציבורי. היועץ המשפטי לממשלה קבע במכתבו מיום 18 בינואר 2005 כי החברה לשיקום ולפיתוח רשאית להחכיר לקרן את המגרש ללא תמורה וללא הליכי מכרז.

#### ח. השפעת התפרצות נגיף הקורונה (COVID-19) על פעילותה של הקרן

ביום 11 במרץ, 2020, ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפרצות נגיף הקורונה כמגיפה עולמית. מגיפה זו הביאה, מתחילת שנת 2020 לירידה בהיקפי הפעילות הכלכלית באזורים רבים בעולם.

בשל הירידה בכמות המתפללים והמבקרים חלה ירידה בהכנסותיה העצמיות של הקרן, לרבות תרומות, וכן בהקצבות לפעילויות, וכן בעלות פעילויות אלו בשנים 2020-2021.

#### ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

להלן עיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים:

##### א. הגדרות:

- העמותה - הקרן למורשת הכותל המערבי, עמותה רשומה.
- צדדים קשורים - כמשמעותם בתקן חשבונאות מספר 40 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- מדד - מדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- דולר - דולר של ארה"ב.

## הקדמה למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

**ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**

**ב.** עד לשנת 2020, נערכו הדוחות הכספיים של העמותה על פי המתכונת שנקבעה בגילוי דעת 69 של לשכת רואי חשבון בישראל ועל פי תקן חשבונאות מספר 5 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (לרבות תיקונים שפורסמו במסגרת תקן חשבונאות מספר 36).

החל משנת 2021, הדוחות הכספיים של העמותה ערוכים בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 40 "כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים" (מעודכן 2021) של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

**ג.** חלק מההשקעות בפיתוח מתבצעות על ידי גופים אחרים בפקוחה ואחריותה של הקרן. להשקעות אלו לא ניתן גילוי בדוחות הכספיים מאחר והן מבוצעות במימון ישיר של אותם גופים (ראה נספח לדוחות הכספיים).

#### **ד. שימוש באומדנים והערכות:**

כללי חשבונאות מקובלים מחייבים את ההנהלה להשתמש באומדנים או בהערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעותיהם הסופיות על הדוחות הכספיים אינן ניתנות לקביעה מדויקת בעת הכנת הדוחות הכספיים. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת, השפעותיהן הסופיות של העסקאות או העניינים האמורים עשויים להיות שונות מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

#### **ה. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות:**

העמותה רושמת את הכנסותיה ואת הוצאותיה על בסיס מצטבר.

הכנסות מהקצבות נרשמו על סמך הקצבות מאושרות בלבד. הכרה בהכנסות מתרומות הינה על בסיס מצטבר.

הבטחה בלתי מותנית לתרומות מוכרת בתקופה שבה התקבלה ההבטחה בתנאים הבאים:

- קיימות ראיות מספיקות בצורת תיעוד ניתן לאימות שניתנה הבטחה.
  - קיימת יכולת אכיפה משפטית של ההבטחה.
- הבטחה מותנית תוכר רק כאשר היא הופכת לבלתי מותנית.

תרומות שהוטלו על השימוש בהם הגבלות על ידי התורמים, מוצגות כתוספת לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בדוח על השינויים בנכסים נטו. במועד הסרת ההגבלות מנכסים שתמורתם לא הוגבלה (על ידי ביצוע המטרות או ביטול ההגבלות על ידי התורמים), סכומים שנרשמו כתוספת לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה וששחררו מהגבלות לפעילויות מוצגות כהכנסות בדוח על הפעילויות. במקביל, מוקטנת יתרת הנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בדוח על השינויים בנכסים נטו.

מזומנים שהתקבלו עבור רכישת רכוש קבוע שטרם מוכן לשימושו המיועד מוכרים כנכסים נטו שהוגבלו ומוכרים כהכנסות כאשר הרכוש הקבוע מוכן לשימושו המיועד או לאורך תקופת ההגבלה שנקבעה על ידי התורם.

#### **ו. השפעת הירידה בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי:**

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית. מידע בדבר השפעת השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי על הדוחות הכספיים בהתאם לכללים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל ובהתאם לתקן מספר 12 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, לא נכלל בדוחות כספיים אלה.

#### **ז. מזומנים ושווי המזומנים:**

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות בין היתר פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים ושהתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים.

## הקדמה למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

**ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**  
ח. רכוש קבוע:

(1) רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לשימוש בייצור או בהספקת סחורות או שירותים, או להשכרה לאחרים אשר חזוי שישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

העמותה מציגה את פריטי הרכוש הקבוע שלה באופן הבא: פריטי רכוש קבוע מוצגים במאזן לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

העלות כוללת את עלות הרכישה של הנכס וכן עלויות שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שהתכוונה אליו ההנהלה.

(2) הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפויים של הנכסים.

שיעורי הפחתה השנתיים הינם:

% -----	
15-33	מחשבים ותוכנה
10	מכונות וציוד
7-15	ריהוט וציוד משרדי
על פני תקופת השכירות	שיפורים במושכר
15	כלי רכב
15	תשמישי קדושה וספרי קודש
0	קרקע
2	מבנה
0	ספרי תורה, מגילות, פריטי אומנות

### ט. התחייבות בשל סיום יחסי עובד – מעביד (הטבות בשל פיצויי פרישה):

על פי תקן חשבונות 39 – "הטבות עובד" (להלן – "התקן") העמותה בחרה לטפל בהטבות בגין פיצויי פרישה בהתאם למודל הסגירה. בהתאם למודל הסגירה, העמותה מודדת את ההתחייבות נטו בגין פיצויי פרישה עבור מחויבויותיה להטבות בגין פיצויי פרישה בסכום נטו של הסכומים הבאים:

א. החבות של העמותה לשלם הטבות בגין פיצויי פרישה תחת ההנחה שבמועד הדיווח כל העובדים יפרשו בתנאים שיזכו אותם בפיצויים, בניכוי

ב. ערכי הפדיון של נכסי התכנית שמהם המחויבות צריכה להיות מסולקת במישרין.

לעניין זה סכומי הזכאות לפיצויים של העובדים יהיו הסכומים שעל פי חוק הפיצויים מגיעים לעובדים בעת פטוריהם, או סכומים שמגיעים להם על פי הסכמים חוזיים או אחרים עם העובדים או נציגיהם בעת פרישה מרצון או אשר עומדים בהגדרה של הטבות בגין פיצויי פרישה.

במקרים בהם ערך הפדיון של נכסי התכנית עולים על חבות של העמותה, העמותה תציג בדוח על המצב הכספי נכס רק במידה שבה התשלום מראש יביא להקטנה בתשלומים העתידיים או להחזר כספי.

שינוי נטו בהתחייבות נטו בגין פיצויי פרישה במהלך התקופה, למעט שינוי שניתן לייחסו להטבות ששולמו לעובדים במהלך התקופה או להפקדות המעביד, יוכר במלואו ברווח או הפסד.

## הקרו למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

**ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**

**י. שערי החליפין ובסיס ההצמדה:**

(1) נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

(2) נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות.

(3) להלן נתונים על שער החליפין של הדולר:

שיעור השינוי		שער חליפין של הדולר		
לשנה שהסתיימה		ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
%	%	שקל חדש	שקל חדש	
(4.31)	13.15	3.11	3.519	דולר ארה"ב

(4) להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן:

שיעור השינוי		מדד המחירים לצרכן		
לשנה שהסתיימה		ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
%	%	נקודות	נקודות	
2.80	5.26	102.6	108.0	מדד "בגין"
2.40	5.28	102.3	107.7	מדד "ידוע"

(5) הפרשי שער והצמדה נזקפים לדוח על הפעילויות עם התהוותם.

## הקרו למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

#### ביאור 3 - א. מזומנים ושווי מזומנים

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2021</u>	<u>2022</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
3,821	6,042	מזומנים בבנקים בשקלים
-	7	מזומנים בבנקים במט"ח
12	29	קופות
<u>3,833</u>	<u>6,078</u>	

#### ב. פקדונות לזמן קצר

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2021</u>	<u>2022</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>שיעור הריבית %</u>
56	-	0.2

פקדונות לזמן קצר

#### ביאור 4 - חייבים ויתרות חובה

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2021</u>	<u>2022</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
9,506	-	הכנסות לקבל בגין תקציב שוטף (*)
3,536	3,180	הכנסות לקבל בגין תקציב פיתוח (*)
4,615	7,853	הכנסות לקבל פרויקטים חינוכיים (**)
1,387	2,830	הכנסות לקבל בגין הדרכה, סיורים ואחרים
72	914	הכנסות לקבל בגין קופות צדקה
377	758	חברות כרטיסי אשראי
304	1,566	מקדמות לספקים
197	57	הוצאות מראש
85	71	אחרים
<u>20,079</u>	<u>17,229</u>	

(\*) יתרת הכנסות לקבל הינה בגין יתרה לקבל משרדי הממשלה.

(\*\*) אשתקד כולל יתרה לקבל בגין משרדי ממשלה



## הקרת למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

**ביאור 5 - רכוש קבוע, נטו**

א. ההרכב:

<u>סך הכל</u>	<u>אוסף פריטי</u>	<u>מבנה</u>	<u>קרקע</u>	<u>ספרי תורה</u>	<u>שיפורים</u>	<u>כלי רכב</u>	<u>מכונות</u>	<u>מחשבים</u>	<u>ותוכנה</u>
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>מגילות</u>	<u>במושכר</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>ריהוט וציוד</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>
131,530	1,684	75,543	1,850	18,883	2,856	27	21,246	9,441	
4,254	-	140	-	521	223	-	2,000	1,370	
<u>135,784</u>	<u>1,684</u>	<u>75,683</u>	<u>1,850</u>	<u>19,404</u>	<u>3,079</u>	<u>27</u>	<u>23,246</u>	<u>10,811</u>	
20,129	-	-	-	334	1,424	24	11,610	6,737	
4,590	-	1,324	-	3	280	1	1,596	1,386	
<u>24,719</u>	<u>-</u>	<u>1,324</u>	<u>-</u>	<u>337</u>	<u>1,704</u>	<u>25</u>	<u>13,206</u>	<u>8,123</u>	
111,065	1,684	74,359	1,850	19,067	1,375	2	10,040	2,688	
111,401	1,684	75,543	1,850	18,549	1,432	3	9,636	2,704	

**עלות**

יתרה לתחילת השנה  
תוספות במהלך השנה  
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

**פחת שנצבר**

יתרה לתחילת השנה  
תוספות במהלך השנה  
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

**עלות מופחתת ליום  
31 בדצמבר 2022**

**עלות מופחתת ליום  
31 בדצמבר 2021**

ב. יתרת הקרקע הינה בגין הכרה בשטח מקרקעין שהתקבל במתנה ונרשם בהתאם לשוויו הנאות למועד קבלתו.

ג. המבנה בשטח כאמור בסעיף 1 ז.

**הקרון למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 6 - ספקים ונותני שירות אחרים**

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,675	24,550
237	106
<u>24,912</u>	<u>24,656</u>

חובות פתוחים  
המחאות לפירעון

**ביאור 7 - עובדים ומוסדות בגין שכר**

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,360	1,707
1,038	1,369
1,368	1,536
<u>3,766</u>	<u>4,612</u>

עובדים  
מוסדות  
הפרשה לחופשה

**ביאור 8 - זכאים אחרים ויתרות זכות**

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10	341
744	30
<u>754</u>	<u>371</u>

הכנסות מראש  
זכאים אחרים

## הקדן למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

#### ביאור 9 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
911	1,405	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
(744)	(670)	בניכוי יעודה
167	735	

התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד מכסה במלואה את ההתחייבויות של העמותה לתאריך המאזן, למעט התחייבויות שכוסו על ידי תשלום לפוליסות ביטוח מתאימות לתוכניות פנסיה. ההתחייבות מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים ותקופת עבודתם.

היעודה שהופקדה בקופה לפיצויים כוללת רווחים שנצברו.

כספי היעודה ניתנים למשיכה בכפוף למילוי ההתחייבויות שנקבעו בחוק לפיצויי פרישה ופיטורים, התשכ"ג - 1963.

הכספים ששולמו לפוליסות ביטוח / קרנות פנסיה וההתחייבויות שהם מכסים אינם מוצגים בדוחות הכספיים מאחר והם אינם בשליטתה ובניהולה של העמותה.

#### ביאור 10 - התחייבויות תלויות וערביות

##### א. התחייבויות תלויות

1. ביום 7 בינואר 2021 הוגשה כנגד הקדן ואחרים תביעה לפיצוי בסך כ- 138 אלפי ש"ח בגין טענה להפליה בעת בידוק בטחוני בכניסה לרחבת הכותל המערבי. הנהלת הקדן, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, אינה יכולה להעריך בשלב זה את סיכוייה של התביעה להתקבל, ולפיכך לא כללה בספריה הפרשה בגין התביעה כאמור.

2. ביום 3 ביולי 2022 הוגשה כנגד הקדן תביעה לפיצוי כספי בסך 50 אלפי ש"ח בגין בינוי בית מורשת הכותל בסמוך למבנה התובע. הנהלת הקדן, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, אינה יכולה להעריך בשלב זה את סיכוייה של התביעה להתקבל, ולפיכך לא כללה בספריה הפרשה בגין התביעה כאמור.

3. ביום 6 ביולי 2022 הוגשה כנגד הקדן תביעה על ידי מבקר שנפגע במהלך ביקורו באתרי הקדן. הקדן העבירה את הטיפול בתביעה הנ"ל לחברת הביטוח אשר מכסה את ההתחייבות הנובעת מהתביעה כאמור, למעט השתתפות עצמית של הקדן בסכומים שאינם מהותיים.

##### ב. ערבויות

נכון ליום 31 בדצמבר 2022, לקדן ערבויות בנקאיות בסך כולל של כ-107 אלפי ש"ח שניתנו לספקים ולנותני שירותים אחרים.

**הקרן למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 11 - נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה**

סך הכל אלפי ש"ח	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה		
	בעלת אופי קבוע	בעלת אופי זמני	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
85,413	85,305	108	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2020</b>
14,753	14,753	-	תרומות רכוש קבוע והקצבות ותרומות לרכישת רכוש קבוע (*)
(108)	-	(108)	שחרור מהתניה
(334)	(334)	-	העברה לכיסוי הוצאות פחת
99,724	99,724	-	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2021</b>
661	661	-	תרומות רכוש קבוע (*)
2,119	-	2,119	קבלת הקצבה מיועדת
(1,920)	(1,920)	-	העברה לכיסוי הוצאות פחת
100,584	98,465	2,119	<b>יתרה ליום 31 בדצמבר 2022</b>

יתרת נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת קבוע זמני כוללת מבנה בית מורשת הכותל, אוסף פריטי אומנות, ספרי תורה ומגילות, וכן ציוד ברחבת הכותל שניתנו לקרן בתרומה.

(\*) כולל 140 אש"ח (אשתקד 85 אלפי ש"ח) שהועברו מנכסים נטו לשימוש לפעילויות.

**הקרו למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 12 - מחזור הפעילויות**

**א. ההרכב:**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
53,682	54,397	הקצבות ממשרדי ממשלה – ראה ב'
12,426	15,979	הקצבות לעבודות פיתוח ובינוי – ראה ג'
8,029	23,573	הכנסות מפרויקטים חינוכיים ואחרים - ראה ב'
5,645	13,049	הכנסות בגין הדרכה וסיורים תרומות
1,801	3,598	הקצבות בגין הדרכה וסיורים לחיילים – ראה ג'
3,000	3,000	הקצבות בגין הדרכה וסיורים לתלמידים – ראה ג'
1,000	2,771	הכנסות מתרומות לבינוי ופיתוח
2,337	69	הכנסות מבדק בית- קופות צדקה
1,244	4,146	הכנסות אחרות
40	147	
<u>89,204</u>	<u>120,729</u>	

**ב.** הקצבות ממשרדי ממשלה- הכנסות ממשרד ראש הממשלה לתקצוב שוטף של הקרו. ראה גם ביאור 1 (i).

בסעיף הכנסות מפרויקטים חינוכיים נכללו הקצבות ממשרדי ממשלה בגין פרויקט סטודנטים, פרויקט הכנה לבר מצוה ארצי, ופרויקט הסברה בכותל המערבי בסך כולל של כ- 12,274 אלפי ש"ח ובסך של כ- 6,237 אלפי ש"ח בשנים 2022 ו- 2021 בהתאמה. כמו כן כוללת היתרה בשנת 2022, הקצבות ממשרדי ממשלה בסך 669 אלפי ש"ח עבור פרויקטים פיתוח בדיגיטל ושת"פ עם משרד החינוך.  
כמו כן נכללו בסעיף הכנסות מפרויקטים חינוכיים הכנסות ממשרד הבטחון בגין סיורי חיילים בסך 4,038 אלפי ש"ח.

**ג.** הקצבות לעבודות פיתוח ובינוי והקצבות בגין הדרכה וסיורים לחיילים ולתלמידים- ראה סעיף באור 1 (i) וכן סעיף ב' לעיל.  
אשתקד, הקצבות ממשלה לעבודות בינוי בגין נכסים שהוכרו כרכוש קבוע בסך 13,294 אלפי ש"ח נזקפו לנכסים נטו בהגבלה.

**הקרו למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 13 - עלות הפעילויות**

**א. ההרכב:**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
31,866	39,235
19,685	23,145
17,356	33,571
5,605	8,961
1,667	2,473
1,176	2,742
502	620
-	1,018
2,437	4,326
<u>80,294</u>	<u>116,091</u>

אחזקה ושימור רחבת הכותל  
 עבודות פיתוח - ראה ב' להלן  
 פרויקטים חינוכיים וסיורים - ראה ג' להלן  
 אחזקת אתרי מנהרות הכותל  
 מדיה  
 בטיחות  
 היסעים  
 ארוע הקהל  
 פחת

**ב. עבודות פיתוח:**

**ההרכב:**

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
13,872	8,568
1,509	5,295
-	5,490
1,016	1,500
2,927	1,884
146	327
198	77
17	4
<u>19,685</u>	<u>23,145</u>

מנהרות הכותל המערבי - תימוך, שיקום, חשיפה ובינוי  
 שיפור תשתיות ברחבת הכותל  
 חפירת רחבת הכותל המערבי  
 מיצג  
 עבודות בטיחות  
 מהנדסים  
 ביטוח עבודות קבלניות  
 אולם גדול

(\*) עלויות בינוי בית מורשת הכותל המערבי נזקפו לרכוש קבוע כנגד נכסים נטו בהגבלה - ראה ביאור 5.

## הקרו למורשת הכותל המערבי

### ביאורים לדוחות הכספיים

#### ביאור 13 - עלות הפעילויות (המשך)

ג. פרויקטים חינוכיים וסיורים:

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,330	2,644	הדרכה במנהרות
1,234	3,167	תלמידים
5,088	9,913	סטודנטים
3,003	7,842	חיילים
1,065	1,374	בר מצוה בכותל
2,035	2,700	פרוייקטים חינוכיים בר מצוה
880	1,109	סיורים לקהל הרחב
1,813	3,354	תפעול אגף החינוך
426	503	פרוייקט תהילים
142	225	בר מצוה לניצולי שואה
168	193	שיווק וקידום אתרי תיירות
81	78	בר מצוה לילדי רווחה ויתומי צה"ל
91	469	פרוייקטים חינוכיים שונים והוצאות אחרות
17,356	33,571	

ד. סך הוצאות שכר שנכללו בעלות הפעילות – 24,201 אלפי ש"ח ו- 17,531 אלפי ש"ח לשנים שנתיימו ביום 31 בדצמבר 2022 ו- 2021.

#### ביאור 14 - הוצאות הנהלה וכלליות

א. ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,358	3,992	שכר ונלוות
535	752	יחסי ציבור ופרסומים (*)
1,177	1,436	שירותים מקצועיים והוצאות משפטיות
354	375	דואר ותקשורת
341	264	פחת
339	443	דוברות ותקשורת
261	216	משרדיות
427	390	אחזקת מחשב
135	164	שכירות משרדים
49	76	אחזקת רכב
2	13	מסים ואגרות (*)
71	84	ביטוחים
29	71	השתלמויות וספרות מקצועית
258	120	אחרות (*)
7,336	8,396	

(\*) סווג מחדש

**הקרו למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 14 - הוצאות הנהלה וכלליות (המשך)**

**ב. גילוי לעניין תגמולים:**

גילוי לעניין תגמולים לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר ושכר ונושאי המשרה הבכירה, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022:

תגמולים בעבור שירותים שכר שנתי ברוטו אלפי ש"ח	פרטי מקבל התגמול	
	היקף משרה	תפקיד
461	מלאה	מנכ"ל
374	מלאה	משנה למנכ"ל
308	מלאה	מנהל אגף חינוך
307	מלאה	מנהל אגף תפעול
241	מלאה	מנהל אגף בינוי

תנאים לסיים ההתקשרות- כמפורט בביאור 9 לדוחות הכספיים

**ביאור 15 - הוצאות מימון, נטו**

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
108	300
244	352
12	2
<u>364</u>	<u>654</u>

הוצאות ריבית, נטו  
עמלות בנק וכרטיסי אשראי  
הפרשי שער ואחרות נטו



**הקרן למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 16 - צדדים קשורים**

א. החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ בע"מ הינה חברה ממשלתית. הקרן שוכרת את משרדיה מהחברה לשיקום ולפיתוח וכן שוכרת את מרכז המבקרים מהחברה לשיקום ולפיתוח ובתמורה לכך מעבירה דמי שכירות בשיעור של 6% מהכנסות מרכז המבקרים. בנוסף, הקרן מספקת שירותי הדרכה לחברה לשיקום ולפיתוח.

ב. יתרות עם צדדים קשורים:

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
18	114

ספקים ונותני שירותים

ג. להלן פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
37	70
-	66
90	109
9	10

הוצאות

אחזקת מנהרות הכותל

פרויקטים חינוכיים

שכירות משרדים

חניה

ד. יתרות ותנועות עם ממשלת ישראל, נכללות בביאורים 4 ו-12.

## הקרו למורשת הכותל המערבי ביאורים לדוחות הכספיים

**ביאור 17 - מכשירים פיננסיים**

**א. מטרת ומדיניות ניהול סיכונים:**

פעילויות העמותה חושפות אותה לסיכונים הקשורים למכשירים פיננסיים שונים, כגון: סיכונים שוק (לרבות סיכון מטבע וסיכון שווי הוגן בגין שיעור ריבית) וסיכון אשראי. תוכנית ניהול הסיכונים הכוללת של העמותה מתמקדת בפעולות לצמצום למינימום של השפעות שליליות אפשריות על הביצועים הפיננסיים של העמותה. ניהול הסיכונים מבוצע בהתאם להנחיות הנהלת העמותה.

**(1) סיכונים שוק:**

**סיכון מטבע**

לעמותה מכשירים פיננסיים (בעיקר מזומנים ופקדונות בבנקים) הנקובים בדולר ארה"ב. על כן, חשופה העמותה לסיכון מטבע כתוצאה משינויים בשער חליפין של הדולר.

**סיכון ריבית**

העמותה חשופה לסיכון ריבית בגין אשראי בנקאי שהיא נוטלת לעיתים הנושא ריבית משתנה. גידול בשיעור הריבית המשתנה יגרום לגידול בהוצאות המימון.

**(2) סיכונים אשראי:**

מזומנים ופקדונות של העמותה מופקדים בתאגידים בנקאיים מוכרים ולפיכך הנהלת העמותה אינה צופה סיכונים אשראי מהותיים בגינם.

הכנסות העמותה הינן מהקצבות משרדי ממשלה, מתרומות ומהכנסות בגין סיורים באתרי הכותל המערבי. בשל כך, הנהלת העמותה אינה צופה סיכונים אשראי מהותיים בגין הכנסותיה.

**ב. שווי הוגן:**

המכשירים הפיננסיים של העמותה כוללים מזומנים ושווי מזומנים ופקדונות בתאגידים בנקאיים, לקוחות וחייבים אחרים, ספקים ונותני שירותים אחרים, זכאים ויתרות זכות. בשל אופיים של המכשירים הפיננסיים האמורים שווים הנאות זהה או קרוב, לערך בו הם מוצגים בדוחות הכספיים.

**הקרו למורשת הכותל המערבי**  
**ביאורים לדוחות הכספיים**

**ביאור 17 - מכשירים פיננסיים (המשך)**

**מאזן הצמדה של יתרות כספיות ליום 31 בדצמבר 2022 (באלפי ש"ח):**

סך הכל	צמוד לדולר	לא צמוד		
		ללא ריבית	נושא ריבית	
6,078	7	6,071	-	מזומנים ושווי מזומנים
17,172	-	17,172	-	חייבים ויתרות חובה
(24,656)	-	(24,656)	-	ספקים ונותני שרות אחרים
(3,076)	-	(3,076)	-	עובדים ומוסדות בגין שכר
(30)	-	(30)	-	זכאים אחרים
(735)	-	(735)	-	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
(5,247)	7	(5,254)	-	עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות (התחייבויות על נכסים)

**מאזן הצמדה של יתרות כספיות ליום 31 בדצמבר 2021 (באלפי ש"ח):**

סך הכל	צמוד לדולר	לא צמוד		
		ללא ריבית	נושא ריבית	
3,833	-	3,833	-	מזומנים ושווי מזומנים
56	-	-	56	פקדונות לזמן קצר
17,578	-	17,578	-	חייבים ויתרות חובה
(24,912)	-	(24,912)	-	ספקים ונותני שרות אחרים
(2,398)	-	(2,398)	-	עובדים ומוסדות בגין שכר
(744)	-	(744)	-	זכאים אחרים
(167)	-	(167)	-	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
(6,754)	-	(6,810)	56	עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות (התחייבויות על נכסים)

**נספח**

**ריכוז השקעות בפרויקטים לשנים 1989-2022 באלפי ש"ח (בלתי מבוקר)**

ממד סוף שנה <sup>(2)</sup>	השקעות הידידים				השקעות בפיתוח ופרויקטים אחרים					השנה
	סה"כ משוערך <sup>(1)</sup>	סה"כ	יחסי ציבור והסברה	ביצוע פיתוח ופרויקטים אחרים	סה"כ ביצוע משוערך <sup>(1)</sup>	סה"כ ביצוע	ביצוע ע"י פיתוח מזרח ים <sup>(3)</sup>	ביצוע ע"י הידידים	ביצוע פיתוח ע"י הקרן	
150	-	-	-	-	749	192	-	-	192	1989
176	-	-	-	-	4,867	1,468	-	-	1,468	1990
208	-	-	-	-	711	253	-	-	253	1991
228	-	-	-	-	475	185	-	-	185	1992
253	591	256	5	251	7,284	3,155	-	251	2,904	1993
290	1,918	951	40	911	2,047	1,015	-	911	104	1994
313	2,597	1,392	87	1,305	2,631	1,410	-	1,305	105	1995
346	2,153	1,276	271	1,005	2,335	1,384	279	1,005	100	1996
371	1,279	811	184	627	2,384	1,512	885	627	-	1997
403	1,731	1,192	147	1,045	8,218	5,660	4,615	1,045	-	1998
408	3,053	2,131	437	1,694	10,495	7,326	4,136	1,694	1,496	1999
408	2,994	2,090	285	1,805	6,547	4,570	674	1,805	2,091	2000
414	2,464	1,744	237	1,507	4,637	3,282	1,048	1,507	727	2001
441	2,597	1,958	259	1,699	7,378	5,562	2,624	1,699	1,239	2002
432	3,684	2,725	388	2,337	16,074	11,889	2,754	2,337	6,798	2003
438	3,827	2,865	330	2,535	13,562	10,152	1,522	2,535	6,095	2004
448	9,999	7,663	841	6,822	14,992	11,490	832	6,822	3,836	2005
448	21,418	16,399	859	15,540	30,545	23,387	76	15,540	7,771	2006
463	13,805	10,929	716	10,213	38,200	30,242	-	10,213	20,029	2007
480	30,151	24,778	1,152	23,626	46,260	38,016	-	23,626	14,390	2008
499	13,602	11,616	1,029	10,587	23,401	19,984	-	10,587	9,397	2009
512	9,965	8,736	1,045	7,691	22,125	19,397	-	7,691	11,706	2010
524	7,675	6,875	1,097	5,778	24,152	21,634	-	5,778	15,856	2011
532	9,761	8,886	834	8,052	29,016	26,415	-	8,052	18,363	2012
542	17,029	15,784	618	15,166	43,396	40,224	-	15,166	25,058	2013
541	18,075	16,721	675	16,046	49,963	46,220	-	16,046	30,174	2014
535	17,880	16,376	550	15,826	40,761	37,332	-	15,826	21,506	2015
534	14,681	13,418	408	13,010	40,626	37,132	-	13,010	24,122	2016
536	28,126	25,810	339	25,471	55,719	51,131	-	25,471	25,660	2017
541	18,625	17,228	457	16,771	45,861	42,421	-	17,228	25,193	2018
544	12,768	11,881	351	11,530	33,400	31,080	-	11,881	19,199	2019
540	23,044	21,294	182	21,112	52,232	48,266	-	21,294	26,972	2020
555	23,697	22,512	234	22,278	54,047	51,344	-	18,306	33,038	2021
585	<sup>(3)</sup> 18,085	<sup>(3)</sup> 18,085	<sup>(3)</sup> 273	<sup>(3)</sup> 17,812	41,230	41,230	-	18,085	23,145	2022
	<u>337,274</u>	<u>294,382</u>	<u>14,330</u>	<u>280,052</u>	<u>776,320</u>	<u>675,960</u>	<u>19,445</u>	<u>277,343</u>	<u>379,172</u>	סה"כ

(1) שוערך כדלקמן: ממד דצמבר 2022 הינו הקובע. ממד חודש דצמבר של שנת הכספים הינו ממד הבסיס.

(2) ממד המחירים לצרכן לפי ממוצע 1987.

(3) נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, טרם נחתמו הדוחות הכספיים של "ידידי הקרן למורשת הכותל המערבי" לשנת 2022. הנתונים לשנה זו נלקחו מתוך מאזן בוחן בלתי מבוקר של העמותה הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2022. נתוני ההשקעה שבוצעה על ידי "החברה לפיתוח מזרח ים בע"מ" מתבססים על נתונים בלתי מבוקרים שנמסרו על ידי החברה.